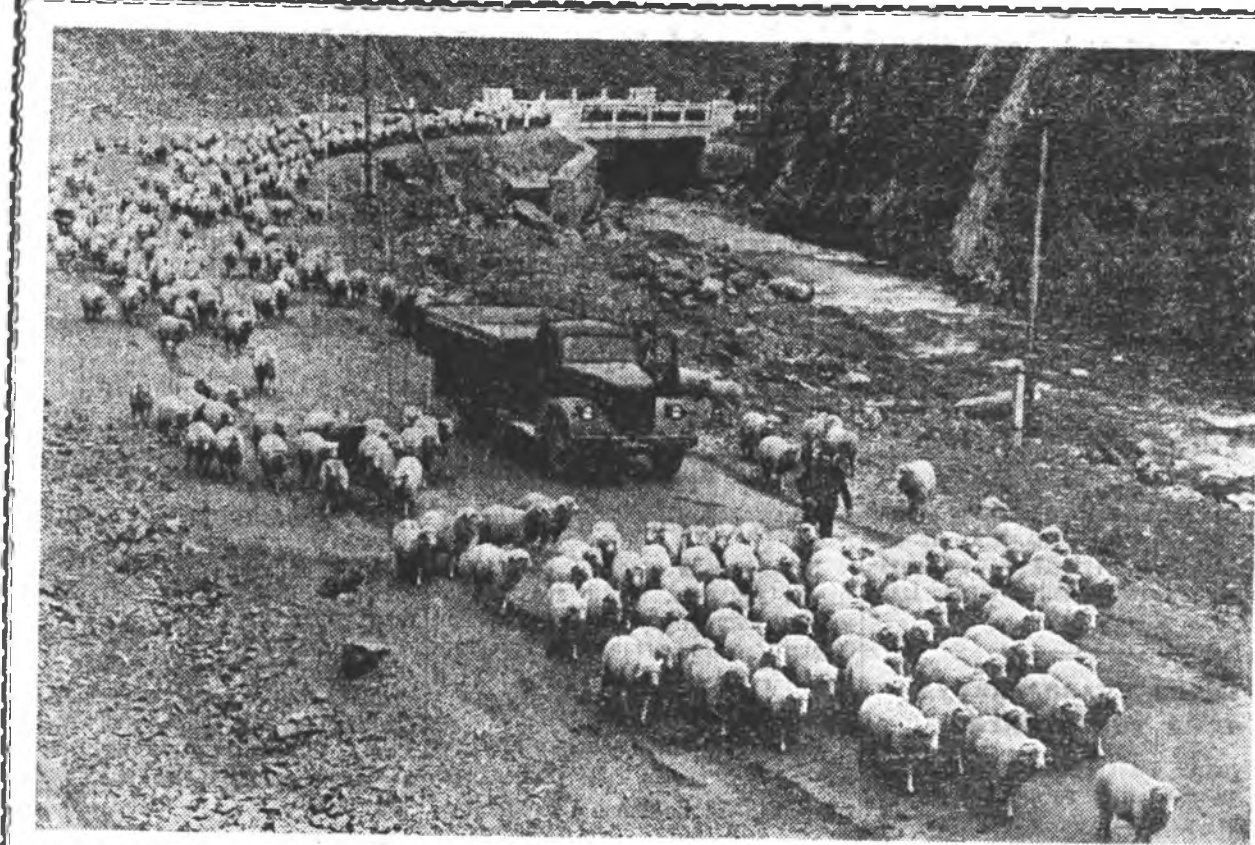

Уялга абаал наа—дүүргэ!

НААЛИШАДАЙ МҮРҮСӨӨН ТҮЛЭГ ДУНДАА

Баялаг Хорин аймагтай Дэ-Тайсын совхозой гурбадай отделинниг хонтоо соо энэ ажахын бүхы гурбан гүүртн наалишад сугларжа, айлаар ерөнх Хурбын совхозой бүлэг наалишадые хани халуунаар утгаба. Эдэ хоёр ажахы хоорондоо мурьсэдэг юм. Нимэл дээрээхнэ совхозуудай наалишад сугларжа, хэон ажалынгаа дунгуудые хаража үзэбэн, алдуу дутагдануудаа элирүүлгэн, дүршл шадабары тухайгаа хэлсэбэн байна. Гадна тэднэр социалис уялгануудаа хэр зэргэ дүүргэжэ байханаа хаража үзэб. Дэдэ-Тайсын совхозой директор А. А. Ско-сырский, главна зоотехник А. Ф. Захаров, Хурбын совхозой хүдэлмэришдэй комитет-хой хүдэлмэришдэй Д. Б. Ванчи-ков гэгшэд үгэ хэлэхэдэ, имат-тал эдэ асуудалнууд дээрэ тог-тоо.

Сугларгашад ажалай таб-нарын дүн сосолжо, Хурбын совхозой социалис мурьсөөндэ илан гараханын элирүүлбэ. Жүшээнэ, энэ ажахы гүрэндэ нү, мяха худалдаа хахад жэ-лэйнгэ түсбэ июнийн 1-дэ дүүргэбэн байна. Энэ үедэ Хур-бын совхозой мяха гүрэндэ ту-шааха хахад жэлэйнгэ түсбэ 130 процент, нү тушааха түсэ-бөө 102 процент дүүргэбэн бай-бал, харин Дэдэ-Тайсын совхоз мяха тушааха түсбөө 132, нү тушааха хахад жэлэй-нгэ түсбэ орой 79 процент дүүргэжэ, нүгөө ажахынаа гэгэ-дэ. Энэ ажахын наалишад хурбынхидтэ орходоо үнээн бү-рийнөө 100 литр нү багаар наа-лан байна. Дэдэ-Тайсын сов-хоздо 800 наамхай үнээн тог-логдоно. Эдэ үнэсдэе 40 хүн наадаг юм. Харин хүршэ ажа-хыдахи 1500 үнэ 80 наалишад наана. Хараад үзэхэдэ, хурбын-хид нүгөө ажахын наалишаднаа 2 дахин ехээр нү гүрэндэ ту-шаагаа. Жүшээнэ, Хурбын сов-хоз хахад жэлэй түсбэй ёһоор гүрэндэ 5700 центнер нү ту-шааха, харин нүгөөдөнэ 3200 центнер худалдаха байган. Тий-гээшье наа, Хурбын совхозой наалишад хахад жэлэйнгэ түс-сэб болзорһоо нара урид дүүр-гэ. Дэдэ-Тайсын совхоз сүүдхэдэ 32.3 центнер нү ту-шааха байгаа наа, хахад жэ-лэйнгэ түсбэ июнийн 20-до дүүргэжэ болоно.

Тээд Хурбын совхозой наа-лишад хайхан гэжэ ажалланан дээрһонэ нүгөө ажахынаа наа-лишадые хоо хойно хаяа гэгэ-шүү. Хурбынхид ажалдаа ха-рюусалга ехэтэйгээр хандахан, амчлалтай байган дээрһонэ амжалтаа туйлаа гэхэдэ алдуу болохогүй.

Энэ совхозой наалишад нё-дөлдө түсбэ сентябрийн 3-да дүүргэбэн. Тэднэр мүнөө жэ-лэйнгэ түсбэ сентябрийн 1-дэ дүүргэхээр хараална. Наали-шад түсбөө гадур үшөө

2500 центнер нү гүрэндэ ту-шааха гэжэ шидэнхэй. Энэнь хадаа Хурбын совхозой наа-лишад Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойдо зориудлан бэлэ-гын болохо юм. Ингээд бай-хадаа совхозой наалишад ойн байрай жэлдэ аяар 14400 цент-нер нү гүрэндэ тушааха байна.

Энэ ажахын наалишад, мал харуулагашад, тугалша-дай ажал байнаар эмхидхэг-дэбэн дээрһонэ ажалын уял-гаштай ябана. Гадна совхозой хүтэлбэрлэгшэд наалишад дундахы социалис мурьсөөндэ тон ехэ анхал хандуулжа, нара, квартал бүри дунгуу-дынь гаргажа байдаг. Нү наа-ляар түрүү нуурида гарахан отделинэд нара, квартал бүри совхозой дирекци болон парт-комой дамжуулгын Улаан тут, мүнхон шан баруулагдаг юм. Гадна мурьсөөндэ совхоз дото-роо илажа гарахан гүүртдэ улаан вымпел, сэнэй бэлгэ ба-рыулагдажа, гүүртнэй байра дээрэ Улаан тут наамлуулга-даг. Нү нааляараа, тугал абагараа совхоз дотороо тү-рүүлэн гурбан наалишадта сэнэй бэлгэдүүд нара бүри ба-рыулагдаа. Ажахын түрүү гүүртн коллективүүд, наали-шад дүр зургууд совхозой, отделинни Хүндэлэйл самбар-та гарадаг, ажалын дунгууд самбарта бэшгэдэг байна.

Наалишад, тугалшад болон мал харуулагашад байра байдлай, культуна ажаууд-далай талаар хангалдаа совхоз дотор тон ехэ анхал хандуу-лагдана. Совхоз доторхи гур-бан гүүртэ дээрэ улаан булан-гууд нээгдэнхэй. Наалишадта газет, журналууд таһалгара-гүй асарагдадаг. Гадна тэднэр сүлөө сагтаа радиоприемник шалгадаг байна. Тэднэр авто-лакаанаа хэрэгтэй эд бараа, эдэ хоол абажа заншаа. Нүү-дэл бибидотекэ совхоз дотор эмхидхэгдэнхэй.

Наалишад энэ үбэлдөө 4—5 дахин бүхы коллективээрэ кино харахан байна. Гадна тэ-днэр хоёр дахин Улаан-Удэ хото ошожо, түрэл городойнгоо гоё гоё газаруудаар ябанан, оперо болон балетэй театр ош-ожо, «Ангар гоохон дүүхэй», «Сонхир Дунай» гэхэ мэтэ бале-дүүдые харахан, Буряад оройн-гоо бэлгитэй артистуудай дуу-лахые шаннабан. «Прогресс» ки-нотеатр соо олон тоото кинонуу-дые харахан, «Одон» гостини-дтай танилсалан байна.

Совхоз доторхи нү наалин 2 гүүртэ «Коммунис ажалай коллектив» гэбэн хүндтэй нэ-рэ зэргэ зүүнэ, харин үшөө хоёрынэ энэ нэрэ зэргэдэ хүр-тэхи түлөө эрид тэмсэнэ.

Мурьсөөд байхан ажахы до-тор ажалдаа шалгархан наали-шад, мал харуулагашад тугал-шад тугалшад олон. Гадна тү-рүү гүүртэ болон отделин-нүүд бии. Жүшээнэ, Хурбын

гүй ха юм даа.—гээд Бальжи-нима аман соогоо гүбэрнэ. —Мүнөө хүн зоной урлааа хара-ханшые эшхэбтэр... Тингээдэ ябатарна, комсомо-лой райкомой секретарь Догд-омойн нуудад гэртэ тугаса хүр-жэ ерөнхонэ юрлөөшье ойлогдо-гүй. —Намайетнай батаалагуй. Яаха хээхэ ёһотой хүн гэснэ биб?—гээд тэрэ гараа дэлгэбэ. —Яахмниб гэжэ юу хээ-нашби?—гээд Догдомой нуури-наа болобо.—Хүдэлхэл хэрэгтэй. Хайхан гээд хүдэлжэ байгай нэмши, тингээд лэ хүдэлжэ бай! Биднэр шамые түрүүлгшэ болгохо гэжэ дуралдахан хад-шыннигээ түлөө харуусахан байхада гэбэ.

Тингээд тэрэ колхозоо «Улаан сасэг» гэжэ нэрлэбэн юм. Нэсэ гэрнүүдэй жарылдэбэн нуурын газарта 400-гад хүн нуудад ба-лэй. Хабар боложо, тарига хэ-

совхозой Могойн отделинни Цыден-Еши Минжиговэй хүтэл-бэрлэдг гүүртэ нү нааха, гү-рэндэ тушааха хахад жэлэй-нгэ түсбэ аяар майн 15-да дүүр-гэбэн байна.

Сугларгашад эрхим наали-шадангаа, мал харуулагаша-дангаа болон тугалшадангаа нэрэ энэ дурдаа, Тэднэй тоо-ло Хурбын совхозой наалишад Вахрушева, Петрякова, Марти-нова, Пурбуева, Базарова, Дамбырлова, Дабасева, Батуе-ва, Хасанова, Пантохина, Дэ-дэ-Тайсын совхозой наалишад Аюшеева, Федотова, Капор-ских, Стрелнева, Донская, Дульская болон бусадые нэр-лэжэ болоно.

Дэдэ-Тайсын совхозой наа-лишад Маргарита Горобова, Аграфена Аюшеева, Тасина Капорская, Анна Донская гэг-шэд энэ үгэ хэлэхэдэ, ажал дээрхи дутагдануудаа дурда-ба. Наалишад хэлэхээр энэ совхоз дотор социалис мурь-сөөн үргэнөөр ажуулагдаггүй, тэрэнэй дунгууд саг болзор соогоо гаргагдаггүй, малшад байра байдлай, культуна ажа-нуудай талаар хүсэд байнаар хангалдаггүй байшоо. Гадна эндахы наалишад үнээдэйнгэ зунайнгаа байрада гарахада тэ-днэз аяар 8—25 километр хо-ло ошожо наана. Удэртөө 2 да-хин тиниш машинаар ошоходоо наалишад хэды ехэ сэг тэгнэ-даа. Гадна нэгэ машина наали-шадые 25 километрэ зөөхэдөө үдэр соо аяар 100 километрэ ябаха ушартай болоно. Машин-ны галданан бензинэй үнэ сэг наагданан хүнэй оорын үнэ сэн соо оролсоно. Нимэл дээр-һэ энэ ажахыда хүнэй оорын үнэ сэн үндэр юм.

Манай гүүртн мал ха-руулагашад ходоодоо үнээдэ алдадаг байна. Заримдаа үдэ-шын наалида 15—20 үнээд ерэнгүй, хээрэ хондог, үгш-шые наа, нүгөө гүүртн хүрэг-тэ нилшэдэг. Тэндэхи наали-шад энэоние намбаашалаад, үнээдмөннай наадаг заншал-тай. Нааханшые наагаа юм ааб-даа. Ушар юуб гэхэдэ, үнээн 2—3 дахин наагдангүй үлэбэл, нү үгэхээ болихо байна бишу. Отделинне хүтэлбэрлэгшэд энэоние наа мэдэхэшье наа, горитой хэмжээнүүдые орой абанагүй. Бидэ нигэжэ байбал түсбөө дүүргэнгүй үлэхэдөө болохобди. Энэ ябалдые дари усадхаа хэрэгтэй.—гэжэ наа-лишан Анна Донская үнэн сэхэ руунэ энэ суглаан дээрэ хэлэ-бэ.

Эндэхи наалишад зуналан-гайнгаа байра дээрэ юундэ мүн-өөшье болотор түбхилэнгүйб гэбэн асуудал сугларгашад та-биба. Отделинни зуналангууд дээрэ наалишад байха байра угы. Эндэ вагон-гэрнүүдые та-бинжа боломоор. Зүгөөр совхо-зой хүтэлбэрлэгшэд энэоние орой анхариугүй.

Дайр боложо эхилбэ ха юм. Мажиев колхозойнгоо түхэрэч тамга өөршгөө орлогшо. Эрэнь нэвгэ тушаажа үгөө... Сэрэгтэ тагнуулан коммунист Мажиев дайсантай дайладалаар ябажа, Зүүн Пруси хүрэтэр ошобон юм. Дайшалхы габылагай түлөө үгтэбэн 5 орден, медаль тэрэнэй үбсүүне шэмэглэн яларба. Зай тингээд түрэннэ нотаггаз бусжаа эрээ бэлэй.

Аяар холын бэлээр дээгүүр хонин хүрэгүүдые эрхэе хара-хаа Бальжинима дахад эмээл-тэ моринё унажа мордонон юм. Нигэжэ үдэр бүри яба яба-лаар мүнөө 20 гаран жэл үнгэршэ-бэ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОНАЙ
Киргиз—хонин ажалай орон.
Эндэ нарин ноотой 8,5 миллион
хонин тоологдоно. Ойн байрай энэ
жэлдэ республика гүрэндэ 27
мянган тонно нооо тушааха гэ-
жэ шидэнхэй. Энэ жэлдэ хонн-
шод ехэ амжалттай байба: рес-
публика дотор дунда зэргээр 100
хонин бүхэнһөө 108 хурга абаа.
Зураг дээрэ: хонин Сусаирий
бэлшээрлэ хонид адуулагдажа
ябана.

ТАСС-ай фото.

Тюмскэ областни нефть
абатшад хүндэ хүшэр ажалтай ор-
шон байдалда хүдэлжэ байгааһье
наа, «хара алта» абалгыс үдэрһөө
үдэртэ ехэ болгоно. Тэднэр Со-
вет засагай 50 жэлэй ой болотор
нйлээд ехэ нефть ажалар шидэн-
хэй. Хойто хүбшэ соо байгуула-
дахан түхээрлэгнүүднэ 1967
ондо 5,5 миллион тонно нефть гү-
рэндэ үгэжэ шадаха юм. Зураг
дээрэ: Хойто зүгэй гаталшгүй
памар соо нефть абадаг түхээрлэ-
гэ тодхогдоно.

ТАСС-ай фото.

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ ҮҮСХЭЛ

Баяхан Зэдн аймагтай «Ок-тябрьский» совхозой арадай хинагшад бүлэгэй гашууд суг-ларжа, хабарай тарилгын үдэ хэ-хон ажалынгаа дүн сосолоод, саашанхи зорилгонуудаа зүбшэ-бэ. Совхозой ажалшад Совет за-сагай 50 жэлэй ойе нэрэтэй тү-рэтэйгөөр утгахын түлөө соци-лис мурьсөөндэ оролсон, абахан уялгануудаа бөлүүлхын түлөө шармйн тэмсэжэ байна.

Совхозой гол байлг—«сагаан алтанай» абажа ахилхээ бай-хан үдэ хэжэ ажалда тодорхойл-жэ үзөөд, аймагтай бүхы хинаг-шадта нэмэл бэшгэтэйгээр хан-даа.

Энэ жэл «Октябрьский» сов-хоз 42463 толгой хони хайшал-жа, 1350 центнер нооно гүрэн-дөө тушааха юм. Энэнь ехэ ха-рюусалгатайшье зорилго гэснэ.

Юуб гэхэдэ, совхозой бүхы ол-зын хахадын ноононһоо ородог. Арадай хинагшад хайшала-гын шарныс нэгтгээр шалгажа байха гэбэн зорилго табла.

Арадай хинагшад бүлэг алектро-хайшалалгын пунктнуу-дай аяар бэлэхэлтэйе шалгажа, дутуу дундануудынэ элирүүлэн, саг соонь зайсуулаха хэмжээ а-буулаа. Мүн хониной ноонодо табигданан шэрэ тэмдэг болон элдэб уялануудые арилгаха, абажа хайха эрлентүүдые бө-лүүлжэ байна.

Хони хайшалха хүнүүд эр-тээнһэ бэлдэгдэ, лаборатори-нуудай ажал гуримшуулагдаа. Хони хайшалгын үдэ хүдэлхэ арадай хинагшад саг зуурын постнууд нооно хайшалгын ша-нар саг үргэлжэ шалгажа байха юм.

«Сагаан алтанай» хуралдаа хабартай бүхы дутуу дундану-дые саг соонь элирүүлэн, дари усадхаа хэмжээ абуулажа бай-хаар хараалагдаа.

«Октябрьский» совхозой ара-дай хиналгын бүлэгэй гашууд имэ зорилго урдаа табяад, наа-шанартай нооно гүрэндөө хү-далдаха, социалис уялгаа бүри бөөлүүлхэ гэбэн нэмэл бэшгээр аймагтайнгаа бүхы арадай хинаг-шадта хандаа юм.

Энэ бэшгэмен совхозой парт-ком баталжа, партиян Зэдн райком хийшаагаа. «Октябрь-ский» совхозой уялгыс аймагтай бусад колхоз, совхозууд үргэнөөр дамжээ.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.

Дарастай.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Улаан-Удын судна заһабарил-гын заводой түрүүшүүтэй зэргэ-дэ абахан коммунис ажалай удариугууд фрезеровщик Алек-сей Павлович Бартуков, токар Алексей Зблганович Николаев хүдэлмэридөө ехэ амжалтануу-

дые туйлана.

Үнгэрхэн май нара соо му-рьсөөшдэй дундааа түрүү буу-ри эзэлжэ, мунган шалта тээ-нэ хүртэнхэй. Тингээжэ Свевт засагай 50 жэлэй түүхээд ойн жэлдэ бэлэг болгон. эдэ нүхэд

хахад жэлэйнгэ түсбэ хахад наараар урид дүүргэ. Мүн наа-наар ажаллахын хажуугаар кол-лективэй нинтын хэрэгтэ эдэхи-тэйгээр хабалалсадаг юм.

Д. БАЛДАНОВ.
Зураг дээрэ: баруун гарһаа А. П. Бартуков А. З. Николаев хоёр ажал дээрэ.

СОВЕТ ЗАСАГАЙ 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

«ХАРА-ШЭБЭР НЮТАГТАЙ ДАА...»

Бальжинима Мажиев харг-даа уулзахан хүнүүдые юрлөөдөө обөөрнөгүй, тэднэй мэндэл-хэдэшыс харуу хэлэнхгүй. Тин-гээд аймагтай түрүүлэгшэ Дог-догой Урбаевтай тугархын хэлэ-хон, ташуураар шайхуу-лаһандаа аали шалга, хахуу үгэнүүд шохондэ ханхиланан зангаараа: «Эгзэн түрүүшын бу-риад колхозой түрүүлэгшэ бол-гожо, энэ гүмэр залуу хууүүе яахадаа табиха ёһотой болон-биби? Харатгы даа, нүхэл энэтнай үшөө 18-шыс хүрөөгүй ябана ха юм. Би буруушааха байнаб»,—гэбэн юм.

Ундаа байган мориниын хү-дөөгэй харгыгаар хашан ябад-лаар наллана. Хараха янзада, тэрэ хууүүн эмээлэ морёр яа-нааа мартажархилан хэбэргэй: жолоогоо нүла табижархобд, ха-шан мориниынгоо гэхэдэллэ эмээл дээрэ найгаржа хууба. «Намайе түрүүлэгшээр батаала-

гүй ха юм даа.—гээд Бальжи-нима аман соогоо гүбэрнэ. —Мүнөө хүн зоной урлааа хара-ханшые эшхэбтэр...»

Тингээдэ ябатарна, комсомо-лой райкомой секретарь Догд-омойн нуудад гэртэ тугаса хүр-жэ ерөнхонэ юрлөөшье ойлогдо-гүй.

—Намайетнай батаалагуй. Яаха хээхэ ёһотой хүн гэснэ биб?—гээд тэрэ гараа дэлгэбэ.

—Яахмниб гэжэ юу хээ-нашби?—гээд Догдомой нуури-наа болобо.—Хүдэлхэл хэрэгтэй. Хайхан гээд хүдэлжэ байгай нэмши, тингээд лэ хүдэлжэ бай! Биднэр шамые түрүүлгшэ болгохо гэжэ дуралдахан хад-шыннигээ түлөө харуусахан байхада гэбэ.

Тингээд тэрэ колхозоо «Улаан сасэг» гэжэ нэрлэбэн юм. Нэсэ гэрнүүдэй жарылдэбэн нуурын газарта 400-гад хүн нуудад ба-лэй. Хабар боложо, тарига хэ-

хэ саг хүрэмэ эрээ. Тингээд хайшан гээд тарига юм гэжэ эндахы буряад зоний дундаа хоншыс мэдэхгүй байшоо. Баль-жинима Мажиев энэоние мэдэ-жэ абахын тулаа, Улаангүй гэжэ орол тосхондо ошобо. Тин-гээднэ тэрэндэ тарига тухай хэлэжэ заажа үгэхэеэ гаргал, мүн урбэ хүрэнхэнь урьбал-да тугалшан байгаа. Нүүдээрн, Хара Шэбэр нотагта орд хүршэ-нэрын эрэгжэ, газараа яажа ка-халха, хайшан гээд тариха гэжэ буряад нүхэдтөө заажа үгөө...

...Тэрэ гэгнэнһөө хойшо аяла олон жэл үнгэрөө нэн. Агын уужам талада тогтоһон энэ тү-рүүшын колхоз наһан бүрэлгэл адли, баатар хүсэтэй боложо, налбаран мандаба. Буряад зон тэрэ нотагтаа бүхилиннэ нууба. Бүхэнтэйхэн бүлгээр тэмээлэй орондо, хүнүүд трактор машин-

нын жолоо баридаг болоо. Тин-гээжэ байтар, Бальжинима кол-хозһоо гаржа ошхо ушартай болобо. Тингээдэ өөршгөө дүрэ зоргоороо бэшэ ааб даа.

Дайр боложо эхилбэ ха юм. Мажиев колхозойнгоо түхэрэч тамга өөршгөө орлогшо. Эрэнь нэвгэ тушаажа үгөө... Сэрэгтэ тагнуулан коммунист Мажиев дайсантай дайладалаар ябажа, Зүүн Пруси хүрэтэр ошобон юм. Дайшалхы габылагай түлөө үгтэбэн 5 орден, медаль тэрэнэй үбсүүне шэмэглэн яларба. Зай тингээд түрэннэ нотаггаз бусжаа эрээ бэлэй.

Аяар холын бэлээр дээгүүр хонин хүрэгүүдые эрхэе хара-хаа Бальжинима дахад эмээл-тэ моринё унажа мордонон юм. Нигэжэ үдэр бүри яба яба-лаар мүнөө 20 гаран жэл үнгэршэ-бэ.

...Түрүүлэгшэ Мажиевтай уул-

захан бэлэн бэшэ. Тэрэнтэй уулзаха нааатай би хээн хо-ногто үнжээб гэснэби. Энэхээ намбаандаа тэндэхи тосхон соо-гуур ябажа хараа нэм. Колхоз-хой бэшэбэн статья гаран-хай байба. Тингээдэ мүнөө жэл-дэ 600 мянган центнер нү, 1670 центнер нооно, 3 мянган цент-нер ороноо тараа, 8 мянган центнер мяха гүрэндэ тушааха-ень колхознигуудаа тэрэ урла-лан байба.

...Долгор хүшэн үтэлжэ, үн-дэр наһатай болоһон хадаа, хү-дэй нэрэ мартажархана, он жэл-нүүдые наажа ядана. Тингээбэ-шье наа, Бальжинима тухай юу-шыс мартаагүй. Тэрэоние хэлэ магтажа хэдэдэг юм. «Үншнэ хууүүн абахан юм даа. Хара ба-ганаа хойшо ажал хэжэ эхилэ-бэн. Нүүдээрнэ колхозой түлөө аһан шадалаараа оролдожо яба-а. Тингээд хадан хүн зоний тэ-рэнине хүндэлжэ, дэмжэж бай-лар. Тингээд хадан энэ хүн баа-тар ехэ хүсэтэй ябана гэснэ. Зүгөөр хэдэ баатар байбашье

наа, хүн зонгүйгөөр холо ошог-дохгүй. Тингээ наа, шарангүй нэбхи байха ха юмши» гэнэ.

Үншнэй коммунист Дарма Чи-митов баһал холыс харахан, олыс дуулахан хүн. Анхан кол-хозой бии болохохо хойшо хам-тын ажалда ябаа нэн. —Мүнөө үдэ Хара-Шэбэр нотагтаманай 2 мянган хүн ажа-луулал. Манайда 12 ондо ондоо үндэбэ яһанай зон хамтаранхай. Колхозонй өдөө дэмжэжэ, яһала томо ажахы болоо. Гансахан хо-ниднай 45 мянгааа халиба. За-ратгы даа, ямар гоё байхар! культурын ордон бодохтодооб, болоничнаа гэрлөх гэснэ түр-гэ газарайһаа дутуугүй. Тин-гээд мастеровиинууд тухай хэ-лэхэ болоо наа, гайхалтай бай-нууд, машина техникые тэднэ-жэ барахтар бэшэ. Нүүдэй жал-нуудтэ культуна ажаһуудалтай барилдаа 2 миллион гаран тү-хэрэг мүнэгэ гаргаһан байла. Та манай колхозой полевои ста-дээрэ ошожо үзөө гү? Тэнхэл-най: столонго, улаан булан, хамтын байра бии юм. Хадна

янагүй электрын гэрэл яларна. Хамтын байра байшангууд ха-луун уралаар дулаасуулагдаа. Хамаг юмэн хуу баран Мажие-вай ашаар лэ бүтэгдэ. Эхэл оролдохотой бэрхэ хүн гэснэ.

...Зүб даа, Бальжинима Ма-жиев түрэл колхоздоо яһалт юмэ хэбэн бүтэһэн байха юм. Тингээд хадан, аяар холын Аса-донгой нотагтай ажалла маллан зон нүхэр Мажиевыс СССР-эй Верховно Советэй депутат боло-жо 4 дахин нунганан юм. Дайнай үдэ тагнуулан абахан Мажие-вай дайшалаа шалгал хайра дээрнэ номажэ, мүнөө Социалис Ажалай Герой «Балта хахуур» гэбэн алтан одо болон Лениной орден тэрэндэ баруулба. Баһа Ажалай Улаан Тугай хоёр ор-ден зүүнхэй.

Аяар холын Хара-Шэбэр ню-тагтаа түрэннэ Бальжинима Мажиев гэснэ нимэл хүн юм даа.

Л. ФАДЕЕВ,
(ТАСС-ай корр.).
Агын наһандалыс окурт. Хара-Шэбэр нотаг.

ХОЁР ДУЛМА

ҮНЭГЭНЭЙ харамжаар Дулма нэригдэж зантай болсонтой. Зайн гал улагдах гэдэг, гар ооног илэрхэнэ. Аргаахан бодож, гуталаа холхиндоогоор үмдөөд, талмы дээрээ баазад, плиткэ дээрээ сайгаа, угшмашаа, урмашаа, хоорүүлхон хүеэ табиахнаг.

Торд! Хажуудаа байсан ступа дайражархива. Нонор сэтгэлийн хаман өхөн хөрсөн алдбал цаг үргэсэн соогоо нираглай. Нүүжээ урилан, хажуу тээшээ гаршаба. Үхнүүдүүн бүхөөр тантаа. Тимэ бэлээр хариуцхыг төлбөргүй явзатай. Эсэртээ үдэрнээ наадаал. Байхан зүүдээ манна ёшотой даа. Ехэ басанан дууханин хэрэгшээг юм. Махынгаа үнээдээ наагаал, үглөөгүүр эртэ ерхээдээ, үнн бодлоо, нүүр гараа угаажархивтай, нонин зүрэгүүд харажаа гү даа, юмшөө хатадажа, нээхэдээ хууча.

Дулмын газарнаа гарахадань, галтунуу нэвчсэн газар дээр мундхаж, үбнэ ногооний, өсөг набын, хойто халын, өрүүн тунга агаар дали дээрээ маржа, хамар сөрөө аятайчаар хангалтан байдаг. Баруун шугы соогуураа гарахадань, Нарин-Заганай нархинан горхон гүл-гүл, гүл-гүл шожгонон урладаг.

«Нэш гэж даа, Дутархайнай үхүүншээг лэ хүн байгаа гэжээ даа. Нимэ гүйхэн горхондоо хаража байгаа: «Нарин Заган гүлдээ, нашин борын холтойсоо» гээ дуулахдаа, али урдан даа гүизгээ байсан байгаа юм даа гү?» — гэж бододоо эзэлжээ, шугыгаа гараад, зүрэгнэ харгыгаараа ферма руугаа шэлгээшээ. Гэрэй үүдэнэй хирлэн нээгдэх, хаагдахын дуулана. Гэнтэ морин үүрхээбээ. «Цэцэн-Енн айргайнай түрүүжээ эрээл лэ байгаа даа. Тэрэнэй морин үүрхээбээ хэбэр-

тэй. Фермэ даагшын оролдох, хэжэ юмниинь олон юм ааб даа. Үнээгээ наажа хуучалал, ойрош эрөөш, нэмэхэн харахаджа байха, нонин хүн даа. Хэн оролдоно, хэн оролдоногүй гэж мэдэхээс ханадаг юм агшаа гү. Ходоо дуунымнай байнаар худалдуулха, түрүү эргэдэ гаргах гэжэ оролдодог» — гэжэ шэбшээр явтаргаа, фермээс эрөөшээ.

Эзээс харажархад, үүдэнэй захалхана байхан малаашанин толгойгоо үлгэлгэн, бушуулыг гэлэн түхэлтэйгөөр мөөрбө. Дулмын сагаан талаадаа үмдээ, үлгөтэй хүнэгээ абаат, үнээдэйгээ хорбо руу оролдохон, малаашанин эрхлээд, шингээр анхилхан шэбшээр, эзээс хүлээлээ.

«Дэлэншин дэлбэрхээс байна гү, хүлээжэ бүү яа. Сагтань шобтороод орхихоо» гэжэ ханааар ерөөж доронь буугаал, үхүүсэ шобторжо ороо. Бэшэ үнээдн малаашанай наймнар-хадан дурра гутаана янзтай аялдан зогсоно.

Дулмын халы-еды шобторхолжо үргэлэ лэ байтар, агшын эрөөб. Дүүхэй тээшээ хаража, уриханаар миньжэрхэд, хүнэгөө нэжээгшүүлэн, булчла бурхадан зогсоон үнээс тээшээ ошоб.

Газар хүйтөншээ. Майлын саанаа хүндлөө мулхын, үүдэндэ гарахан барбагар үүлэл байрааа зогсоошод, унжалхан бунажа, бороо дундаа сааха явзатай боложо ахилээ.

Уданыгү булан бүхэндэ бүүр-бүүр, бүүр-бүүр нүнэй шаахань дуулана. Наалимал бүхэн хамсыгаа шуужа оронхой. Түрүүшын хүмэг хүеэ Дулма тушаа. Фермэс дээшээ Цэцэн-

Еши Шагжнев нүдээс мэхэтэй-хэнээр онилгон энээхэлжээ: — Дулма, эгшээс хэзээ хүсэхэ хүмш? Үсөөхэн лэ литгээр гээгдээл ябанаш. Аргаа оложэ үүшш даа, — гэнэ.

— Манайш эгшээ шанга хүн ха юм даа. Хэдэн жэл түрүү ябанаш, ажал гэхэдэ хормойгоо шуужа орох. Тэн тэрэн тэмсэ-жа яабан гэхэдээ, тээ урлин гараал лэ байха, — гэжэ хэлэхэ юмээс хүсэл хэлэхэ үрээдгүй байтар, Дулма Гармаева дүүрэн хүнэгээ дааж аян, сагаан эзээгээ салгуулахдаа наатуу ерөөж, газараа зангаал:

«Дүүхэдэ минн мүнөө үглөөгүүр намина түрүүдээл. Оролдох гэжэ минн аргагүй. Бэрхш» гэжэ ойгуулаа.

Наалимал үнээс наажа дүүрэгхээс байтар, тугаарай шэбшээдлэн үүлэл хүжүүнээр хүлээж, урда зүгэй тарланай газар тээшэ табигдажа ахилээ. — Зай, Цэцэн-Енн абгай, наажа дүүрэгбэ даа! Харихамин. Мүнөөдөр дүрбэн литрээр нэмбэ гэнэ гүт. Үглөөдөр үшөө эхлэ болхох даа? — гэдэ урдаагн асуунгаар хараал абаа.

— Үглөөдөр бурханда ний-лаха юу байха даа. Оролдох хэрэгтэй. Амжалта бүхэн оролдохын хүснөө гэжэ гэгээдэ дээрэ ходо бэшээг бэшэ гү. — Тээл шадлаараал оролдоно бэшэ аада.

Хэлэхэ юмгүй, тэрэн дэм-жээн яахыншье мэдэхын аргагүй, энээгээ лэ үнгэрээбэ.

Дулма эгшыншье нүүлшинээ нэгэ үнээс наажа дүүрэгтэрэй хүлээбэ. Гэртээ сугтаа бусбал, «Зунайнайш шэмэтэй үүлэл» ногоон хута гараа даа. Үнээ-найш хүеэ хараа байса дээш-

лүүжээ ахилээ. Нажар, намарай хаха соол эхэнхи хүеэ наажа абагдай. Тингээд лэ Цэцэн-Енн Шагжневтай оролдох хэрэгтэй гэжэ энээс гү даа. Мэхэлэй шүхэрш» гэжэ харгылаа бэлэ-но.

Дүүгэнгээ багахан яахыг наахалаа, энээдэнн хүүр-гү, али заримдаа хүсээг аябан-даа хороо бусалаа, уралаа зуу-гал яадагын наахалаа гү, үрөөдөө, эгшын энээдэнн тугагүй хүрөөд аяна.

— Мүнөөдөр дүрбэн литр ехыг наахандаа энээс ха гэжэ дүү-хын өөрнхөөр энээдэнн тайлбарилна ха. Гэр гэртээ та-рабал.

— Нуужа сайгаа уу даа, — гэжэ угтааг хэбээрээл хлам эхэн бэрлээ хэлээ. Үхнүү-лынш үшөө унтарилла.

Бороо нуужа орохон гэжээ гү даа, — гэжэ Дулма сайгаа уужа хуучааа хэлээ.

— Үглөөнэй бороо үлгүг гэгээшэ даа. Юун удаан өрүү-жэ гэбшн. Бороогоор мүнөө жэл элбэг байбшн. Үбнэ ногоон ур-гаса тарлан хута гараал лэ бай-на. Саахдаа ямар байха юм, ха-ри. Ногооний найн гарбал үнээднэй хүтэй байха, — гэнэ хлам эхэн.

Үхнүүдээ элээлүүжэ гарга-жархад, шнээ газта, журнал хараагаалаа, гэр тойронойг элбэг хэбээр байтар, нарин дээрэ гаража, үдэрнэй наалин саг ахилээ болшо.

Үглөөнэй бороо үлгүг гэд-гынш зүб байша. Тахарайг удархай үүдэлнш урда зүгэ ошонхой нэхилээ. Наран уль-хатайгаар шарана. Баруун шугы руу ошонхой зүрэг бараа, дэ-хөөдөө гарахадань, үнээднш дэ-бн саанааа бултайжа, үүгэ-

нэлэн мөөрлэхэнэ дуулдана. «Арбагүй арбан хоёр боло-хоё байна. Мүнөө наранай игаа-гаа хада фермынгээ хойто тээ, талааа наажа хэхмэй бэшэ гү даа», — гэжэ шэбшээд, ур-гашаа харахадань, эгшын яарал-тай гэхэлжээ ябаа. «Мүнөөтэр эгшээхэ үлүү наахыг оролдох болоо», — гэжэ Дулма өөртөө бо-лоо.

Дулма Гармаева гушаа шэ-хаашы наа, үннэй наалиша-наар хүдэлдэг. Тэрэнэй эгшын Дулма Гармаева арбан зүргээ — долоотойноо наалишанаар хүдэл-жэ ахилэн юм. Эгшээ дүү хөөр Бөшүүрэйгээ аймагтай түрүү наалишад эргээс холо орол-дол.

Октябрийн табин жэлэй ойн баярта дэлгэрэн социалис мү-рөөсөөд хойулан оролсоод, эр-шэмтэйгээр ажаллажа байна.

Хэрбээ Дулма Гармаевай тааа нарын турша соо үнөөс бү-рнөө 1.400 килограмм хуу наа-хан наан, дүү Дулма Гармае-вань 1.385 килограмм хуу наа-гаа. Хойулан жэл соо 1.800 ки-лограмм хуу нааха гэлэн уялга абахан байгаа. Энэ уялгаа нэ-рэтэй түрэтэйгээр дүүргэжэ бай-на.

Эгшын Бүгдэй гэжэ нута-гайн зон нэрлэдэг. — Бүгдэй Дулма хойрнай энэ жэл буришы шангараа даа, — гэжэ Нарин-Заганай фермээс сүг хүдэлдэг наалишын хэлсээг болонхой.

Эгшээ дүү хойрөө амжалта дээрээ амжалта туйлахынш хүс-сөө, Дулма Гармаевай агшын-дээ арбан табин килограммаар гэгээдэжэ яабандынш шаралан-гүй, аагагүй хүсэхэ байхаш гэ-жэ атигуулаа хүсэл түрэнэл.

Юб гэхэдэ, Дулма Гармаева туйлан туйлааараа нэгтэнь наанагаа амартаггүй юм.

Б. НАМДАКОВ.
Башуурай совхоз.
Нарин-Заганай ферма.

Эрдэмтн
жара нахан

ХОДОЛ
САРЮУН
ЯВАХА-
ТВАЙ
БОЛТОГОЙ!

Би Павел Табинович Хантае-вын үннэй таниха нэм. Тээл хамта хүдэлдэг болохоор бүри-шы дүтөөр мэдэхэ болоо. Ехэл дээрү, түбшэн зантай хүн даа. Томо эрдэмтэн гээшэ гэжэ бээ дээгүүр абхуудлаггүй, ямаршы хүнтэй адли болоо зугаалтаг-ын олон хүн мэдээг байха.

Мүнөөдөр Наукуудай акаде-мин Сибирьтэй тагагүй Бүр-дэй филиал эрдэмт болон хүд-элмэрилгээл хамта хүдэлдэг нүхэрэйгөө 60 наханай болон наачно-педагогическа, нийтин ажал ябуулган 40 жэлэй ойн гүйсэнтэй дашрамдуулан, Эр-гээдэй советэй тухай ху-ралаа зарлажа, баяр ёһодоо мэдүүлхэн. Тээл Павел Таби-нович ажалынгаа намтарые үшөө-шы эртэ ахилэн юм.

...1924 ондо арбан долоотой Павел хүүбүн хүдөөгэй багшаар хүдэлжэ үзөөл, эрдэмт өрбөлөөд дүүхлэх гэжэ шэбшээ хан-ха. Тингээ эсэхэ сүсэагүйг-ээр буража, дээлэ нургуултай болоод, 1933 ондоо ИИИК-т (мүнөө Зүүн Сибирьтэй эрдэмт томохон гуламта) орож, тэрэ гэлхнээ хойшо тагалгарагүй энэ хүдэлнэ бшуу.

Эрдэмтэн гээшэ замда га-раханнаа ахилээ мүнөөдөр хуу-рээр хабдуулан зохиолуудыг тоолохо болоо наа. статьянууд болон зузаанын, нимгэн-шье бутнуудтаа хамта жаран-наа хайса үлүү гараха байха. Нэн түрүүн олон эрдэмтэй ха-баадалгатайгаар бэшгэдэн «Бу-раадай АССР-эй түүхын» хоёр ботин нэрлэжэ болоно. Тус бо-тинуудын хинан редакторлахаа гаана, Павел Табинович олон бүлгүүд, тэрэ тоодо Бүр-дэй орондоо элгэрэн революцино болон национально-сүлөөлгын хүдэлсэндэ зориулагдан бү-лгүүдөө өөрөө бэшэн юм.

Тэрэннээ гадна, «Сибирь» ба Бүр-дэй орондоо Октябрийн ху-бисхалы бөлүдлэг, граждн дэйн» гэжэ хоёр номоо бүрлээ.

ЮПИ агентствын тараахан энэ зураг дээрэ хандаргадан аллейнскэ хүүргээр нутагтаа намуулан хүнүүд Иордан нүхэрэй нүгөө, араб эрээдэ гара-жа ябахынш ханат.

ЮПИ — ТАСС-ай телефото.

Нэн томо зохёол бэшээд, түүхын эрдэмт докторой нэрэ зэргэдэ хүртээниинь магтааар.

Нүхэр Хантае Бүр-дэй фи-лиал түүхэ ба этнографиян та-нагы дааха зуураа, залуу түү-хээд, этнографуудыг бэлэхэ, хүмүүжүүлэхэ талаар горитой юмэ хэйн хүн. Павел Таби-нович мүнөөшье СССР-эй түүхын асуудалар эрдэмт болохоор бээс бэллэжэ байдаг В. Ф. Маху-тов гэжэ аспирантын ажалье ударила.

Бүр-дэй ороноймнай элгээ эхэ эрдэмтэн жара наанаа гүйсөөл даа. Тээл тэрэмтэй үтэлгэлт урда гараа үргэлэж ахируудай нэгэн бэшл. Хүн бүхэний уг-дуу тохойн саанааа маран гэ-жээ яадаг үтэлгээ, шн эхээр бүү хүш! Үннэй сайлгаашы наан, сэдхэл зүрхөөрөө үтэлгэ-гүй хүнүд байдаг. Тимэ хүнү-дэй нэгэн — П. Т. Хантае.

Тимал хада Павел Таби-нович урдыншн ольготой та-луунаар ажаллахан зандаа жа-ран наханайгаа оёе угтажа бай-на бшуу. Профессор А. П. Ок-ладниковай редакциял Ново-сибирск хотодо хэлбэлхээр бэл-дэгдэн «Сибирин түүхын» та-бан ботин тунхаглаха редкол-легин гэшүүн байханаа гадна, нүхэр Хантае Бүр-дэй орондоо зо-риулагдан томохон бүлгүү-дэйн автор юм.

Түүхын эрдэмт доктор, Бу-р-дэй АССР-эй эрдэм болон тех-никин габьяата ажал ябуулагша. «Хүдэлсэндэ гэмдэ» орондой ка-валер Павел Табинович Хантае үшөөл олон жэлдэ амар мэндэ, элүү энх, хээн ажал-даа ургаштай ябахынш юрөөл болгон, нигжээ ялахынш: «Хо-дод нимэ сарюун явахатнай бол-тогой!»

Б. БОДИВ.
СССР-эй Наукуудай академин Сибирин отделин Бүр-дэй филиалы кадрнууд тагагы даагша.

«МАНАЙ ДЭЛХЭЙ» ГЭНН ДАМЖУУЛГАДА
СОВЕТ ТЕЛЕВИДЕНИ ХАБААДАХАГҮЙ

э оной июнийн 25-д Москвагаар 22 часта «Манай дэлхэйн бүхэдэлхэйн түрүүшын нонинно дамжуулга үнэргэг-байгаа.

дамжуулгын уг зорилго бол-радуудай хоорондоо бээс өйл-дэг ба хани барисаа сааша-бэхижүүлгээ тунхажа, эб най-мал, хүжэлтн, газар дэлхэй үнэн зүб байдал дэлгэрүүлхэ та алба хэхэ ёшотой байгаа.

дамжуулгада 18 оронуудай, тоодо Венгрийн Арадай Респу-блик, Германдин Демократическа

Республикын, Польшын Арадай Рес-публикын, Советскэ Союзай, Чехо-словакын Социалис Республикын телевизонно эмхинүүд хабаадаха байгаа.

Мэдээж империалис хүсэнуудэй, нэн түрүүн США-гай, хоорондоо үгэ-сэжэ, араб гүрэнүүдтэ эсэргүүгээр Израилин эзэрхэг түрмхэй доб-толгын хэлдэнэй нүүлээр улас-хоорондын байдал горитойхоор шангадаба. США, Англи, ФРГ-гэй (элэний радио болон телевизонно эмхинүүд «Манай дэлхэй» гэнн дамжуулгада хабаадана), радио бо-

лон телевизонно эмхинүүд араб оронуудта, Советскэ Союзай, бусад социалис гүрэнүүдтэ амгалан тайбан политикада эсэргүү худал хуурмаг үгэ тараана.

Тимэ дээрнээ бүхэдэлхэйн те-левизионно дамжуулга түрүүндээ өөрингөө ханаашалан найн найхан уг зорилгодоо хүрбэгүй.

Энээннээ боложо, совет телеви-дени «Манай дэлхэй» гэнн телеви-зионно дамжуулгада хабаадахаа арсана.

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ОАР, Сири, Иорданийн зарим районуудыг булматаран абаад, Израилин сэрэгүүд ам-галан тайбан хүн зонин нутаг-наан наамажа байна. Аллууха болоходоо, хэдэн арабад мянган үбгэд, эхэнэрүүд, үхнүүд өөрингөө хуурин тосхонуудыг

ХИЛБЫН СААНААГАА
ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

ООН-ой Генеральна Ассамблейн сессии

НЬО-ПОРК, июнийн 22. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн нонин сессидын дээрэ Иордан-дын гадаадын хэрэгүүдтэй ми-нстр Ахмед Тукал онсо яарал-мэдүүлгээ хэ. Израилин сэт-гэд Иорданниаа булан аба-т газар дээрнэ байхан араб-ны хайра гамуугнөөр хуудан, наана гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Израилин засагаархын өөдөнгөөд эдэн Калькиль хотын бүхн зонин наамажа гаргаад, байшангуудыг захалаань бу-ламна сохижо байна. 12 мян-хүн гэр бараагүй, элэхэ ууха-гүй үлэшинхэй габэ.

Наританийн гадаадын хэрэ-тэй министр Мамалд үгэ хэ-э зуураа, Аюулуудын Советэй үүлжэ шадлаагүй юмны Ге-альна Ассамблейн дүүргээд-тэй. Эннэ юмб гэхэдэ, эзэр-түрмхэй аюулыг эрид гад-дар буруушааха, Израилин гүүднээ эзэмдэд байхан га-лаань энэ дороо, үгэ хүүргүй-гэрүүлжа шухала гээд, со-хэ резолюциин проекте дэм-

белгийн гадаадын хэрэгүүдтэй министр П. Армелд үгэ абажа, шонан газар дээрнөөн эзэр-түрмхэй этгээдэй сэрэгүү-гэрүүлжа тухай гол асуудал-дхэхэ хэрэгшөөн Ассамблей-гэрүүлжэ хэлдэг гарба.

— Энэ дайн биратэй юмэ-дхэхэ шадлаагүй, Дүтын Зүүн-тэй байдалда, араб-израилин-н асаануудай анханай өрөө-дтэй харилсаанда хааатай

асуудалые улам хүндэ хүшэр-болгожорхөө, — гэжэ Францин-га-даадын хэрэгүүдтэй министр Кув-дэ Мюрвил тэмдэглээ. Араб ор-нууд энэ эрхэ байдалда, «мү-нөө тогтоод байхан байдалаараа» Израилтэй хэлсэхэ хэмыэ зүб-шөөхгүй. Израилин зүгнөө араб-оронуудай газар булматарынш Франци зүбшөөхгүй гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Имар нэгэн тусхай шийдхэ-ри Ассамблейн абаха нэн гэжэ Францин делегати наанагүй-гээд Кув дэ Мюрвил мэдүүлээ.

Пакистанай делегатиин тол-гойлошо, гадаадын хэрэгүүдтэй министр Пирада Израилин эзэр-хэг түрмхэй аюулыг шагнаар шүүмжлээ. Израилин үлгэ хэ-рэгүүдтэй эзэрхэг түрмхэй аюу-лаа байхынш бүхн баримтанууд-гэршилээ. ООН эзэрхэг түрмхэй-этгээдээ эрид шагнаар зэмлэхэ-уялгагүй. Израилин сэрэгүүд-ыг булматаран абахан газар дээр-нээ гаргуулжа шадаа хааа, ООН өөрингөө нэрнэ ариу-дхан арналха байна гэжэ хэлээ.

МНР-ай Министруудтэй Со-веттэй Түрүүлгш Ю. Цеденбал үгэ-абаа. Израилин зонхилошдой урланнаа хойшо бэлдэжэ эхил-лэн дайн — бусадтай газар дай-дыг булан абаха холын хараата зо-ригто тайбан хорото хэрэ боло-но. Бусадтай газар дайдыг булан-абахадаа, Израиль эзэрхэг түрм-хэй аюулуугаа үргэлжлүүлжэ, хэднэйшье сагта дайны хөм-өрөө захин нүжээдхэ болохо-ушар байдал тохёолдууна габэ.

Араб оронуудай газар дай-да

дээрнээ эзэрхэг түрмхэй этгээ-дэй бүхн сэрэгүүднээ энэ дари, үгэ хүүргүйгөөр гаргажа, ОАР, Сири, Иорданиа ушаруулан бү-хн хохидолынш богонхон хуга-саа соо түгүүлжэ гээшэ эб най-рамдал тогтохоо гансахан унэн-зам болно, — гэжэ Ю. Цеденбал тэмдэглээ.

Эзэрхэг түрмхэй аюуулга-ахилэн гүрэнэй амьс мэдүүлжэ, элдэб шалтагаан дурдажа он-доо гүрэнүүдтэ дотоодын хэрэ-гүүдэ хамаархаа яадалыг бо-луулха хамаг ара боломжөө-ООН-ой гэшүүн гүрэнүүд найнаар хэрэглэхэ зэргэтэй.

***
НЬО-ПОРК, июнийн 23. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ас-самблейн онсо яаралтай тухай сессийн усагалдэр дүрэй засе-дин дээрэ Турциин ба Украин-ССР-эй делегатиунууд толгой-логшонор үгэ хэлээ.

Араб оронууднаа булагдан-абтахан газар дайда дээрнээ Израилин сэрэгүүднээ дари түр-гэн гаргуулха тухайда Турциин гадаадын хэрэгүүдтэй министр Чаглангил хэлээ. Харата бүс-хэрэглэхэ, бусадтай дайдыг бу-лматаран абахан яадалыг зүб-шөөхгүйгд гэжэ Турциин пра-вительство мэдүүлэ нэмнэй гэ-жэ тэрэ дабан хэлээ. Уласхо-рондын арсалаата асуудал шийд-хэ хэрэгтэ хүсэ хэрэглэхэ аба-дална арасагүй наан, Нэгэл-мэл Нацинуудай Организациин хамаг хуули ёһонуд хазагайруу-лагдаха бшуу. Израил өөрин-гөө сэрэгүүднээ бусадтай газар

дээрнээ гаргажа, бүхн асуудал-нуудыг эбэй ёһоор шийдхэхэ ха-рэгтэ наад тоёо татааг аашааа болоула ёшотой гэжэ тэрэ мэ-дүүлээ.

ТАСС-эй Министруудтэй Со-веттэй Түрүүлгш В. В. Щерби-цкий үгэ абаад, Израилин эзэр-хэг түрмхэй аюулыг эрид шагнаар буруушаагаа, эзэрхэг түрмхэй аюулыг үгэ хүүргүй-гөөр болоулаха, хамаг хойшо-лынш усадхаа эрилтэ тайбан-га гүрэнүүдтэй Украинин арал на-лаада нэгдэхэ габэ.

Израилин хорото балмад-аашы Хоолоото Итгаудай, Ве-ликобританийн тухиран дээр-гэ-ннэй али болоо гэжэ В. В. Щербицкий хэлээ.

Совет Социалис Республика-нуудай Союзай правительствын Түрүүлгш А. Н. Косыгиний Нэгэдмэл Нацинуудай Органи-зациин Генеральна Ассамблейн онсо яаралтай сессийн үзэмжлээ тайбан резолюциин проект Нэ-гэдмэл Нацинуудай Организациин найн байхан уг зорилготой сүм-гааралдана гэжэ совет Украинин түлөөлгш хэлээ.

Генеральна Ассамблейн уга-а-лахэ сессидын мүнөөдөр НЬО-Пор-кын сагаар 10.30-да болохо.

Урда Вьетнамай патриодуудай илалта

ХАНОЙ, июнийн 22. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөлгын ар-мин сэрэгшэд июнийн түрүүшын халдта Куангчи провинцида дай-санай 942 солдат болон офице-рүүднээ гэмтээжэ гэжэ Сүлөө-рлэтэ агентствын мэдээсалье дуудан, ВНА агентство дамжуу-ла.

Энэ провинциин олохон район-до ам

ДОМОГТО „КАТЮШЫЕ“ ТОДХОГШО

БҮРИ БАЙХАН би Хойто-Байгалай аймгаар ябаад ерээ. Буряад оройнмийн булангуудай эгээл өөрсөнүүдэйн, эгээл байхануудайн нэгэн эндэ гэжэ ойлооб. Хойто-Байгалай уулар, байгалие Гүнхэнэйхитэйшье, Зэдынхитэйшье, Сэлэнгэнхитэйшье намархагүйш. Ядахин сагта зэргэлдэ байдаг Хурмахаанайшье газар убанһаа илгатай бшуу. Агаарын тунгалаг сэлгээн, Байгалай гэхэ гү, али Ангарайшье амьсалтай. Хойто-Байгалай үзэсхэлэн байхан байгали тухай хоорондоо барахагүйш.

Гэбшье эгээл һонин юмэнинь гэхэдэ, хуурижаһан зонтойнь, намтарар баян хүнүүдтэй уулзалга ха юм. Хойто-Байгалаархын дүүрэн тэгшэ байдалтай. Соёл культураашье таһардаггүй, «амбар дүүрэн, ама бардам» буудал юм байна. Нимэ байхан байдалы Хойто-Байгала Совет засаг асараа юм ааб даа! Һонин уулзалганууд аһала

олоор намда ушараа. «Ажануу-хые захирнаб» гэһэн номоор үн-гэргэдһэн ушаршадтай конференци байлсааб, хүүгэдэй библиотекэ соо эдир ушаршадтай уулзааб, аймгай пропагандист-партэй болон комсомолой райкомой пленумдэ хабаадагшадтай хоорондоо, Байгалай дунда бургуулин хурагшадтай шүлэгөө уншааб, «Победа» колхозой фермэ-нүүдээр, Талай, Хумоор хуури-нуудаар аяншалааб.

Нэгэтэ Ангарай модоной ажа-хын хүдэлмэришээтэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ шалгарһан Буяад оройной баатарнууд тухай лекци уншажа байтарни, Алдар гэжэ хоёр орден-той хүн тэдэнй дунда би гэжэ элриб. Өөрөө фронтдоо абаһан хүн хадаа эхэтэ һонирхожо, тэрэнтэй танилсаха гэжэ шийдэжэ һэн бээб.

Тэрэ хүмн Гаврил Данилович Ненаших гэжэ нэрэ, обогтой бай-ба. Билэ хоёр дайнда абаһан зам-жуудаа ойндон нэргэжэ, шарха-нуудаа дурдажа захалаа бээбди даа. Тэрэни намда тон ойро, Волоховой, Ленинградой, 2-дохин болон 3-хи Прибалтикийн фронт-нуудта байлдаһан хүн байшоо. Тэрэнай намтар манай олон сэргэ-шадэйхитэ адлишье һаа, оорынхөөрээ һонирхолтой, дабтагдашагүй байха юм. Түрэлхидэй, бүлэнэр-най, аша гүшанарнай байлдагша бүхэнэй габьяата ябадалые, не-мец булмтаргашадые яажа сохи-һон тухайнь бултынь үнэн зү-бөөр мэдэхье хүснэ ха юм, мун-дба гэхэдэ, дуулаһан халууһанаа хойто үеһинхидтэ нэгэһье үгэ ду-

гуутгүйгөөр дамжуулаха хэрэгтэй бшуу.

Гаврил Ненаших тэгшын дай-шалхы зам утаһье, бэрхшээл-тэйшье һэн. Тэрэн тухай бүхэлн номһые бэшмээр, теэд билэ ту-руун шархатаһан ушар тухайнь хоороогоо хизаарлахадни. Дайн-да хүндөөр шархатаа, амиды үлэхэ гэшэ тинмэһье амар хэрэг бэшэ. Тинмэ байдалдаа орожо үзөө-гүй хүн ойлохошьегүй бээ даа.

...Ленинград шадар Красная Горка гэжэ газарта байлдаһан бо-ложо байгаа бэлэй. 1942 оной апрелин табанда һэн ха. Гитле-ровецүүд Ленинград хотые ар-шалагдаһай бэхилэгые яажашье һаань, нэгтэлхэ гэһэн зорил-го табһан байгаа. Тингэжэ гал эхэ байлдаһан улам бүри шанга-раа.

Манай дүрбэн танк жаран до-лоон автоматчигуудтайгаар не-мецүүдэй тыл худар шурган оро-жо, тэдэндэ тоболто! Гаврил Ненаших түрэн дүүтээ нэгэ танка абаа. Ушөө нэгэ довтол-гын үедэ Георгий Ненаших алуулшо. Гаврил дүүгэйнгээ үхэһэн бөөһе хүдөөлүүлхэ забла олоогүй һэн. Танкнууднай оорын-гөө частинаа таһаржа, ама шү-дэндөө хүрэтэр хуягдагдаһан не-мецүүдэй техникийн болон абаган сэргүүдэй абагдаа хабшуудашье һэн. Манай дүрбэн танкнууд дайсадай хамаг галые бөө дээрэ ахаруулжа, һүүлэй һүүлэ дүр-бэһэн хүн амиды үеөө. Танкнууд-най сохигдожо, галда абтаа.

Танкын ойро төлөрһөн минэ Гаврилые дайража, үсүүр руунь түмэрэй ширтэһэн шаагдажа, хүндөөр шархатуулба. Теэд хэн-шье зүрхсөөгүй, хэншье зуга-

даагүй. Булта болоһон ушараа хэлсэжэ үзөөд лэ, яажашье һаань, хүрээлэгдэһэе гаража, өөдөһөн-хиноо олохо галсөөб. Харин энэ байдалһаа яажа гаралтайб?

«Хэршье ягсуун ушарнуудта амитан аргатай» гэсэдэг гүб даа. Дүрбэн сэргэшдэй нэгэнинь газар мэдэхэ хүн баймо.

— Хүбүүд, би харгы мэдэхэ. Намайе дахаад ябагты. — гэбэ ха тэрэн.

— Мэхэлэе һааш, яахабиди? — гэжэ Ненаших маргаба.

— Угы юм ааб даа. Манай-хилинне би олгуулхоб, өөрөө да-хин дайнда орохой. Намайе һо-мон дабахагүй!

Үнэхөөрөөһье үнөөхи хүнийнь дайсадай занһааа гаргахаар за-хуулба. Шархатаһан зондо аба-хыи хүндэ байба. Хүл дорын хүр сүмэрөөд, баһал һаалта. Гаври-лай мэдээн зарим үеөө сохор-лоод абаһа. Тингэһэе һаа, бээ шангаар баряад абажаал абабал. Ойн соорхойдо амархааа һуубал. Зариманинь самсаа тайлажа, апрелин игабари наранда ша-ранал.

Гэгтэ немецкэ тагнуулаша са-молёт би боложо, тэдэниие обоб-бод. Тэрэнэй дайда оромоор, удангүй арбан дүрбэн бомбарди-ровшигууд ерэхэ, дүрбэн зориг-тойнуудта довтолбо. Тэрэ бомбо-долгон соогур Ненаших үшөө хоёр нүхэдһөө хахасаба.

Арай гэжэ тэрэ аюулаа га-расаһан хоёр нүхэд өөһэһынхи-дөө олоо бэлэй. Үнөөхи хүбүү-нинь сагдай хажууда Гаврил-тай хахасаад, дахин дайшалхы жагсаалда ороо агша һэн...

Гаврилые санитарна поездо буулгажа, тылэй госпиталь руу элхэбэ. Харгыһан немечүүдэ пунхатай хирэнүүа санитарна поезтые хэлы дахин бочболло.

Гаврил Ненаших Ленинградый областний Боровичи гэжэ газар-та тогтоһон сэргэй госпиталь арай голтойһон хүрөө һэн. Үнөө тэрэ дайсадые унаса һуруудай «Батышын» һомолгоһо ба то-хшоор гомилодоо. Тэрэ һүрөөтэ зэбсэгээрэ немец булмтаргаш-тые Эстонидэ, Латвида сохилоо, өөдөһын уурхай соо тэдэниие нилээдсөө. Дайшалхы харгы за-муудтаа олон мур үлөөһөн. Эгэ оройнгоо түлөө олон дахин шу-һаа алхаһан нутагаймнай хүн Гаврил Ненаших Алдар орден-той патны зүүгэдэ, түрэл Бай-галдаа, Нижнеангарскдаа бусажа ерээ бэлэй.

— Хэдыхэн часай турша соо үрэгдэжэ һаа, юмһые туһалз-гүй һэн...

Хээр шуһаа гэгдэн Гаврилай бээ хэсүүшэг болоот байгаа. Гос-питальдо хүдэлдэг басагад шу-һаа үгэжэ, нилээн түһалда һэн...

Гурба һарын үнгэрэмсөөр, Га-врил Ненаших байлдаһаа оро-хоор бээ элхээл байба. Мүнөө тэрэ дайсадые унаса һуруудай «Батышын» һомолгоһо ба то-хшоор гомилодоо. Тэрэ һүрөөтэ зэбсэгээрэ немец булмтаргаш-тые Эстонидэ, Латвида сохилоо, өөдөһын уурхай соо тэдэниие нилээдсөө. Дайшалхы харгы за-муудтаа олон мур үлөөһөн. Эгэ оройнгоо түлөө олон дахин шу-һаа алхаһан нутагаймнай хүн Гаврил Ненаших Алдар орден-той патны зүүгэдэ, түрэл Бай-галдаа, Нижнеангарскдаа бусажа ерээ бэлэй.

Мүнөө Гаврил Данилович Не-наших бүхы хүсөөе ажаада гар-гана. Буряад оройнгоо ой мол-ной баялгые арбажуулна.

Данри ХИЛТУХИН

Мирзо Турсун-заде

ПОЭДТЭ

Шанга хоолойтой һаа, поэт, дүр, шата, Шаталгын дулаанһаа шүлгөө абажа шата. Хараа гүш буладые? Дүлэн соогур гаран, Хараа гүш аласые? Туг мэтээр ягаараа. Наран поэт хоёр адлихан мэргэжэлтэй — Баран зоноо дулаасуулха, гэрэлтүүлхэ зэргэтэй. Дулаагүй гэр — хандаргадаһан үхэри газар. Дулаагүй зулашые намда харанхы хажар. Дулаагүй зурхэн хүйтэн шулуун мэтэ, Дулаагүй дуун сажууһаа гэгдэн хэтэ. Дулаагүй һаа, ургамал амидаржа шадахагүй, Дулаагүй һаа, үгэ сэдхэлмийн дайрахагүй. Дулаагүй һаа, шүлэг ханхнабашье, гайхалтай, Дуураһан үхибүүгүй үлгүдэл хоохон удхатай. Ехэ хэрэгэй түлөө дүр, шата, поэт, Ерээдүйн хуули зохёон байгуула, поэт. Дурэн, шүлэг ба булад нэгэ үүлэртэй, Амидархын тула сүлөөгэй гал хэрэгтэй. Шиний зүрхэн носожо байг лэ үргэлжэ, Ши тинхэдээд хүмие дулаасуулхаш энхэржэ. Шударгы худан, дүлэ бадарма үгөөрөө Шулуе амидыруула шадахаши ши өөрөө. Минитээр наһаа элдэхгүйни тула ши дүр Галгүйгөөр дурамни амидархагүй гэжэ мэдэрэ.

ЭЖИН ГАРНУУД

Газарта халуунай амьсал бэлгэлэжэ Галаа гэгтээ түлһэн эхэнэрэй гарнууд. Сээрлигые сээг, нэмээсэр шэмгэлэжэ, Сээр гоё болгоһон эхэнэрэй гарнууд. Шиний, минимые сагые арбадхан, Шэнэ гэр түхээрһэн эхэнэрэй гарнууд, Дээдын Советэ түлөөлгөшөөр һунгадаһан Дээрлхүү зангүй эхэнэрэй гарнууд, Түрэл нутагайнгаа баянхын түлөө Тухагүй хүдэлдэг эхэнэрэй гарнууд. Нэлхэ багынгаа нойрсохын түлөө Нюдөө амидагүй эхэнэрэй гарнууд. Үлөө болотор бизиние дуугараа Үлгүдэжэ хондог эхэнэрэй гарнууд, Халууһан һүөрөө тэжээжэ үргэһэн Хүбүүдтээ мээхэй эхэнэрэй гарнууд, Зобожо, дурлажа шамые намашье Замданай оруулаһан эхэнэрэй гарнууд, Гомдолгой нёбоһо нуданһөөмнай аршажа, Голхорхымнай болонудог эхэнэрэй гарнууд. Эрэ хүн болоторнай зөөлэн үһеимнай Эльбэдэг, һамнадаг эхэнэрэй гарнууд, Аяар үнн хада нүхэрөө тэбэрһэн Заяа жаргалтай эхэнэрэй гарнууд, Хахасаһааа бү айгты, гуйнаб танаа, Хайрата эхын аруухан гарнууд, Хэхэ юумэн ехэл, харгымнай утал, Хүбүүдээ юрөөнз, амжалта хүсэ! А. БАДАЕВ оршуулба.

БОРБИЛОО ЮУНДЭ ДОХОЛДОГ БЭ

(Буряад арадай үлгэр)

Буряад зоной дунда үнн заяан-һаа хэлсэгдэдэг байһан үлгэр онтохонууд энэ үе хүрэтэр үг залгамжалан ерһэн түүхэтэй. Онтохонууд болбол олон янзын маяг хэлбэртэйшье һаа, удхыг-гаа талаар адирхуу юм гэбэл, буряад арадай байн байхан эрээ-дүйн байдал тухай хүсэл бодол-нуудые, харатан дайсаанда эсэ-ргүүсөн, эрхэ сүлөөгэй, эол жарга-лай түлөө хэтын хэтэдэ арад зо-ной хэдэг байһан аруун нангин төмөслие үлгэр онтохонууд эли тодор харуулна. Жэшэнь, Ха-раасгай тухай үлгэр соо энэ шүбүүн улад зоной эрхын нүхэр гэжэ харуулагдаа. Хан Гарууды, Зүгы мотын харатан дайсаанда Хараасгай хүнэй аян абарна.

Ан, шүбүүд тухай үлгэр он-тохонууд хүн түрэлтэний булга-мудай наадаһанаа одооһые түрэл городтоо ерөөб. Тэрээ руу аян-шалхада манайхид нэгэһе аяа-баагүй, бүхы уулзалгануудта шүүгдэһэн байгаа гэжэ газет-мийн уншагшад мэдэнэ ёһотой.

Ушар нймээе уржа үдэшын нааданда манай «Сэлэнгын» ко-манда Благовещенскийн «Спар-тагы» илаха гү, али арбан долоо-дохин һууридаа үлэхэ гү гэгдэн асуудал футбольдо дуратайшуулай сэдхэлмийн хүдэлгэһэн байгаа. «Манайхид гэгтээ байгаад, яажэ жаалдаа һэм даа, шүүхэ юм бэшэ гү», «бүмбэгэ монсогор түхэрэн ха юм, хэнэйшье ворота илангүй

ФУТБОЛ ШҮҮГЭЭШЬЕ ҺАА, ҺУУРИҺАА ХҮДЭЛӨӨГҮЙ

оршохо бшуу» гэһэн ташха ондо-ондоо хоёрдөһөн харагшадтай дунда гараһаншье байха.

Энэ уулзалгын урда тээ Улаан-Үдын футболистууд абажа боло-моор арба найман очкоһоо мицл дүрбөхөн очкотой болоһон байгаа. Харин манай айлнда юһэн уул-залгын һүүлээр зургаан очкотой байба. Ингээд ерхэлээрэе Благо-вещенскийн команда манайхидта өрөшдөө турнирн таблицада бу-люу һайн байдалтай һэн.

Наадан ямараар үнгэрөөб гэжэ тобишо тэдгээр дуулгая. Түрүү-шээр алиһе командаһы түрээ түргөөр довтолһон, хэдэн дахин хоёр воротайгай дэргэдэ аюултай-хан байдал тохёолдоһон юм. Эгээл энэ үедэ «Сэлэнгын» довтолгошэ Жуйков урагшаа сүмэрэн орожо, алын талмийн хажууһаа бүмбэгэ һонин шэнги түргөөр нүгөөдэ до-втолгошэ Бутыринда дамжуулан үгөө. Тэрэнэ воротанаа холо бэшэ зайһаа бүмбэгээ сэткэ руу оруу-лаа. Уданыһегүй түрүүшын хаха-дай дүүрэхэ багаар Жуйков «Спартагай» ворота руу хоёрдохин бүмбэгэ сохёо. 2:1 гэгдэн тоо наа-данай дүүрэтэршье хувилаагүй. Тинхэлээрэе «Сэлэнгэ» шүүжэ, дүн хамта 6 очкотой болобо. Зү-гөөр хуушан лэ һууридаа, эгээл хойноһоо хоёрдохин һууридаа үлөө. Яахадаб гэхэдэ, 6 очкотой «Спар-так» команда сохыжо оруулаһан.

Энэ илгэһан бага боло болоһоор үгы болоһой гэжэ наядай.

С. БАДМАЕВ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нааданай үедэ. Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ПРАВДА БУРАТИИ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгдэхин хуудаһанда: «Ле-ниний зааһан замаар» гэһэн «Правда» газетин түрүү бөһ-нөг, ТАСС-ай материалнууд: информацинууд.

Хоёрдохин хуудаһанда: «Агуу-эхэ Октябрийн 50 илэлийн ойн хүндэлэлдэ» гэгдэн рубрика до-роо информацинууд: шэлэй са-водой ажал хэрэгүүд тухай А.

Кукинай статья: түрэл орон доторнай;

Гурбадахин хуудаһанда: Ком-сомольск-на-Амуре городской драмтеатрай табихан «Баатар-шалга» гэгдэн зүжэг туһаа Л. Мартыновай рецензи; «Гур-гуулинуудай хүдэлмэрини хи-нан шалгаха» гэгдэн Е. Балта-хиновай корреспонденци.

Дүрбөдэхин хуудаһанда: «Суб-ботний оғонен». А. Игуинова-й статья; һонирхолтой ушар-нууд; саад ургуулаһын булан.

ТААБАРИНУУД

1. Шүрэмхөөнтэндэ шүдхэр ороод, Шэнэһэн жадаар хадхажа гаргаба. (Шүдэ шэцхэлхэ)
2. Арбаахайн арбан хүбүүд Ажалдаа гараба. (Гарай хурганууд)
3. Далай соо дааган шарбаа. (Нюдэн, һормоһон)
4. Таабаринн түрүү татагар, Танилсаһан хүнийн патан хара. (Тогоһоной барюубша)
5. Толи мэргэнэй эмэл шэнги, Томо шүбүүнай дали шэнги, Азгар адуунай һобо шэнги, Аянша хүнэй майхан шэнги. (Нюрганай яһан).
6. Тобхоодойхон хүбүүн хаанаһа ерөөб! Тоһотын голһоо ерөөб, Тоһотын голһоо ерһэн аад Толгойш юундэ хатанхыю. Манай нутагай гурим нимэ юм. (Хониний хоргоһон)

Эдэ таабаринуудые Байгал ху-дарын Васильи Дарханов гэгдэ үбэһнөө Бата-Мүнхэ Дышинов бэ-шэжэ абаа һэн.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Н-00836. Зак. № 424.